

ԶԱԲԱՐԻԱ ՔԱՆԱԲԵՌՑԻ

ԳԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՆԴԱԿ ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԻՆ ՅՕՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԻՑ

ԻՐԵՎԱՆ, 2015

НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ

ЗАКАРИЙ КАНАКЕРЦИ

ИСТОРИЯ

«ЭНЦИКЛИКА» ОВАННАВАНКА

ПОДГОТОВКА ТЕКСТА
ПРЕДИСЛОВИЕ И КОММЕНТАРИЙ
АРМЕН ВИРАБЯН

ЕРЕВАН 2015

THE NATIONAL ACADEMY OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
INSTITUTE OF HISTORY

ZAKARIA KANAKERTSY

HISTORY

THE «ENCYCLICAL» OF HOVHANNAVANK

CRITICAL TEXT, STUDY AND COMMENTARY BY
ARMEN VIRABYAN

YEREVAN 2015

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ԶԱԲԱՐԻԱ ՔԱՆԱՔԵՌՑԻ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՆԴԱԿ ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԻՆ ՅՕՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԻՑ

Աշխատախրուժյամբ
ԱՐՄԵՆ ՎԻՐԱՔՅԱՆԻ

Խմբագրուժյամբ
ԱՐՏԱԿ ՄԱՂԱԼՅԱՆԻ

ԵՐԵՎԱՆ
ՀԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
2015

1489

ՀՏԴ 94 (479.25)

ԳՄԴ 63.3 (5Հ)

Զ 431

Աշխատությունը հրատարակության է երաշխավորել
ՀՀ Գիտությունների ակադեմիայի
Պատմության ինստիտուտի գիտական խորհուրդը

Խմբագիր՝ պատմական գիտությունների թեկնածու
Ա. Մաղալյան

Գիրքը տպագրվել է ՀՀ նախագահի հովանու ներքո իրականացվող
Հայաստանի երիտասարդական հիմնադրամի աջակցությամբ

Զաքարիա Քանաքեռցի

Զ 431 Պատմություն: Կոնդակ Սուրբ ուխտին Յոհաննու վանից / Զաքարիա Քանաքեռցի, կազմ.
Ա. Վիրաբյան. – Եր.: Հեղ. հրատ., 2015. – 243 էջ:

Ուշ միջնադարի Հայ պատմագրության վերջին երախտավորներից մեկի՝ Զաքարիա Քանաքեռցու «Պատմություն» և «Կոնդակ Սուրբ ուխտին Յոհաննու վանից» պատմագրական երկերի գիտաքննական քննադրերը տպագրվում են առաջին անգամ: Հեղինակի «Պատմություն» երկը Հայոց միջնադարյան պատմության կարևոր սկզբնաղբյուրներից է: Գերազանցապես Հայաստանի պատմությանը նվիրված լինելով՝ այն հարուստ նյութ է պարունակում նաև Հայաստանին հարակից երկրների, մասնավորապես՝ Իրանի և Վրաստանի պատմության առանձին հարցերի վերաբերյալ: Իսկ «Կոնդակ Սուրբ ուխտին Յոհաննու վանից»-ն արժեքավոր վկայություններ է հաղորդում Հովհաննավանքի պատմության վերաբերյալ:

Գիրքը նախատեսված է պատմաբանների և ընթերցող լայն հասարակության համար:

ՀՏԴ 94 (479.25)

ԳՄԴ 63.3 (5Հ)

ISBN 978-9939-0-1501-9

© Վիրաբյան Ա.Ս., 2015

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

ԱՌԱՋԱԲԱՆ	5
 ԶԱՔԱՐԻԱ ՔԱՆԱՔԵՌՑԻ	
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ. ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ	36
ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ	88
ԿՈՆԴԱԿ ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԻՆ ՅՕՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԻՑ	174
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	205
 ՑԱՆԿԵՐ	
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	217
ԱՆՁՆԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	227
ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	237

ԶԱՔԱՐԻԱ ՔԱՆԱՔԵՌՑԻ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՆԴԱԿ ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԻՆ ՅՕՀԱՆՆՈՒ ՎԱՆԻՑ

«ՇԻՐԱԿԱ ԴՈՒՌ» ՍՊԸ
հրապարակչություն, փայտան
Թուղթը՝ օֆսեթ 60x84 1/8
Տպագրությունը՝ օֆսեթ
Տպաքանակը՝ 250 օրինակ

ISBN 978-9939-0-1501-9

9 789939 015019 >